

DOPORUČENÍ PRO RODIČE

JAK SEŘADIT OBORY NA PŘIHLÁŠKÁCH

MATURITNÍ OBORY

Při volbě pořadí škol na přihlášce je důležité vycházet nejen z počtu přihlášených uchazečů a kapacity jednotlivých škol, ale **zároveň** i z reálné připravenosti dítěte na přijímací zkoušky. Důležitým parametrem pro vyhodnocení šancí na přijetí je informace o tom, kolik uchazečů se hlásí a jaká je kapacita oboru, ale **zároveň** „jakého bodového výsledku je dítě schopné u přijímacích zkoušek dlouhodobě dosahovat z matematiky a českého jazyka“. Bez této informace se volba priorit stává spíše odhadem než promyšleným rozhodnutím.

Úroveň připravenosti je vhodné posuzovat na základě opakovaných výsledků v modelových nebo cvičných testech CERMAT, nikoli podle jednoho povedeného či nepovedeného testu. Smysluplné je pracovat s rozmezím bodů, kterého je dítě schopné stabilně dosahovat, např. 32 až 38. Právě toto rozmezí je pak možné porovnávat s reálnými bodovými hranicemi přijatých uchazečů na jednotlivých školách v minulých letech.

STATISTIKY LOŇSKÝCH PŘIJÍMAČEK

Oficiální data o výsledcích přijímacího řízení lze dohledat na portálu DIPSY – Výsledky přijímacích zkoušek v 1. kole (<https://dipsy.gov.cz/prihlaska/intro>). Po zadání názvu školy a oboru je možné stáhnout přehled v PDF a podívat se na bodový rozptyl přijatých uchazečů (výsledky nejlepšího a nejhoršího přijatého uchazeče).

Velmi užitečným orientačním bodem jsou také **Přijímačky nanečisto**, které se konají v lednu v rámci celostátní akce. Ty dávají objektivnější představu o aktuální úrovni dítěte, schopnosti zvládat stres a **čas** a správně se zorientovat v testových zadáních. Zároveň ještě ponechávají čas na cílenou přípravu a zlepšení.

ZKUŠENOSTI S VÍCELETÝCH GYMNÁZIÍ, STRACH Z NEÚSPĚCHU A SOUSTŘEDĚNÍ SE NA ÚSPĚCH

Řada dětí, zejména studijně zdatných, má už na konci prvního stupně zkušenost s přijímacím řízením na osmiletá (případně šestiletá) gymnázia. Často jde o zkušenost neúspěchu. V mnoha rodinách je účast na těchto přijímačkách brána jako „zkouška nanečisto“ a výsledek se neřeší. Jinde je s tím ale spojen výrazný tlak a neúspěch pak dítě může vnímat jako zklamání.

U části žáků v 8. a 9. třídě se tato zkušenost promítá do zafixované představy, že „přijímačky jsou těžké“ a do obav typu „zase to nevyjde“. Jde o podvědomé hodnocení staršího, dětského zážitku, který často nebyl pojmenován ani uzavřen, ale přesto ovlivňuje současnou přípravu a zvyšuje stres.

Je proto důležité **s touto zkušeností pracovat jinak než jako se selháním**. Pro většinu dětí znamená spíše náskok: už vědí, jak přijímací řízení probíhá, jak vypadají testy, že se pracuje na čas a že odpovědi mají jasná pravidla. To je zkušenost, která jim dnes může pomoci.

Zároveň je potřeba uvádět na pravou míru otázku konkurence. **Přijímací řízení na víceletá gymnázia je specifické tím, že počet uchazečů na jedno místo je násobně vyšší než u čtyřletých oborů**. Tento extrémní převis pak často vytváří obecný obraz „přijímaček“, který si děti i rodiče přenášejí dál, přestože realita u čtyřletých oborů je jiná.

U čtyřletých oborů, včetně gymnázií, sice nelze konkurenci podceňovat, zejména ve velkých městech, ale přijetí je zde výrazně více navázané na celkový bodový výkon než na náhodu. **U gymnázií** se často pohybujeme kolem hranice zhruba 40 bodů z každého předmětu, a klíčová je stabilní připravenost na tento výkon, nikoli obava z „vysoké konkurence“. Přesnější bodové hodnocení přijatých uchazečů na konkrétní obor a školu je možné zjistit na portálu DiPSy.

Při **hodnocení šancí na přijetí v Praze** (a obecně ve velkých městech) se pozornost často soustředí na negativní informace v médiích – procenta nepřijatých uchazečů nebo silné příběhy jednotlivých dětí, které se na střední školu v prvním kole nedostaly. Tyto informace mohou vyvolávat zbytečné obavy, pokud jsou vytrženy z kontextu a zobecňované.

Je pravda, že v Praze zůstává v prvním kole nepřijatých přibližně 12 až 15 % uchazečů. Zároveň to ale znamená, že **zhruba 85 % dětí je přijato hned v 1. kole**. Právě mezi nimi může být i vaše dítě.

Smysluplnější než sledovat obecné statistiky je proto vycházet z reálné připravenosti dítěte a z konkrétních dat ke školám a oborům, o které má zájem. Důležité je nepodceňovat rizika ani místní situaci, ale zároveň je nepřenášet plošně na všechny školy a všechny děti. **V praxi se nejlépe osvědčuje soustředit se na přípravu, reálně zhodnotit šance na jednotlivých školách, využít možnosti podat všechny tři přihlášky a mít promyšlenou záložní variantu.**

JAK SEŘADIT OBORY NA PŘIHLÁŠCE (MATURITNÍ OBORY)

Neexistuje jeden správný návod, jak seřadit školy na přihlášce. Každé dítě je jiné a liší se i situace v jednotlivých regionech a na konkrétních školách. Smyslem následujících doporučení proto není dát univerzální radu, ale pomoci přemýšlet nad pořadím škol tak, aby dávalo smysl dítěti i vzhledem k reálným podmínkám přijímacího řízení.

Na prvním místě klidně může být vysněná škola s menší kapacitou a vyššími nároky. V takovém případě je ale potřeba se opřít o konkrétní čísla: podívat se, s jakými bodovými výsledky byli uchazeči na tuto školu přijati v minulých letech, a porovnat je s výsledky, kterých dítě dosahuje v cvičných testech. Je dobré se dívat na situaci realisticky, ale je důležité nepodceňovat ani motivaci dítěte opravdu se dobře připravit na vysněnou školu, když je to jeho nebo její vlastní cíl.

Riziková je situace, kdy jsou na přihlášce uvedeny tři školy s podobně vysokými nároky a malou kapacitou, kde je značný převis uchazečů s první prioritou nad kapacitou oboru. V takovém případě se výrazně zvyšuje pravděpodobnost, že když se dítě nedostane na první, znamená to i neúspěch na dalších dvou.

Smysluplnější strategie proto obvykle spočívá v kombinaci náročnější volby a alespoň jedné školy, která vytváří jistější, ale stále hodnotnou rezervu. U všech škol na přihlášce by mělo platit, že s nimi dítě souhlasí a dokáže si představit, že na některou z nich skutečně nastoupí.

V tomto případě doporučuji vyhledat počty podaných přihlášek v roce 2025 s různými prioritami ke každé škole a oboru, o kterých uvažujete, na webu stredniskoly.com.

Příklad A

Gymnázium má kapacitu 30 míst. Loni se hlásilo 105 uchazečů. Rozložení priorit: 27 mělo školu na 1. místě, 48 na 2. místě, 25 na 3. místě (zbytek na dalších pozicích). Přijato bylo 21 uchazečů s 1. prioritou a 8 uchazečů s 2. prioritou. Pokud chci tuto školu dát na 1. místo, znamená to, že potřebuji napsat přijímačky alespoň tak dobře, abych se bodově dostal/a mezi těch 8 uchazečů s 2. prioritou, kteří byli přijati. Pokud tomu odpovídají moje výsledky v cvičných testech, je tato škola reálně dosažitelná dokonce i když ji uvedu jako školu s 2. prioritou.

Příklad B. Náročnější škola

Škola má kapacitu 30 míst. Loni se na jeden z oborů hlásilo 146 uchazečů. Rozložení priorit bylo 88 s 1. prioritou, 41 s 2. prioritou a 17 s 3. prioritou. Přijato bylo 29 uchazečů s 1. prioritou a pouze 1 uchazeč s 2. prioritou. Pokud chci tuto školu uvést na 1. místě, musím posoudit, zda mé výsledky z přijímacích testů odpovídají výsledkům uchazečů s 1. prioritou, kteří byli přijati. Pokud stabilně dosahuji podobných výsledků, je tato škola reálně dosažitelná jako první volba. Pokud jsou mé výsledky dlouhodobě slabší nebo výrazně kolísají a neodpovídají výsledkům přijatých uchazečů, pak takovou školu na přihlášce neuvedu.

KOMBINACE OBORŮ S TALENTOVÝMI ZKOUŠKAMI A MATURITNÍCH OBORŮ

Obory s talentovou zkouškou lze kombinovat s maturitními obory s jednotnými přijímacími zkouškami, pokud dávají smysl z hlediska skutečného zájmu i schopností dítěte. Zásadní je, aby přihláška na obor s talentovou zkouškou nevycházela jen z obecného přání („rád/a kreslím“, „baví mě zpívat“), ale ze skutečného záměru a dlouhodobější přípravy. I obory s talentovou zkouškou znamenají plnohodnotné přijímací řízení se svými nároky a konkurencí.

U takové kombinaci je potřeba počítat s tím, že **se dítě připravuje na obě varianty zkoušek současně** – jak na talentovou zkoušku, tak na jednotné přijímací zkoušky CERMAT. To znamená, že při volbě dalších maturitních oborů s JPZ a při posuzování šancí na přijetí platí všechna doporučení uvedená v předchozích částech textu: práce s reálnými bodovými výsledky, porovnání s hranicemi přijetí z minulých let i promyšlené pořadí škol na přihlášce.

U oborů s talentovou zkouškou se zároveň velmi vyplatí využít konzultace přímo na školách. Ty mohou dát mnohem přesnější představu o tom, jakou úroveň dovedností škola očekává a nakolik reálné jsou šance dítěte. Čím více konkrétních informací má rodina k dispozici, tím méně se rozhodování opírá o domněnky a tím lépe lze celou přihlášku promyslet.

Příklad C

Pokud má dítě na prvním místě obor s talentovou zkouškou a na druhém místě maturitní obor s jednotnými přijímacími zkouškami, může nastat situace, kdy v talentové zkoušce neuspěje. V takovém případě se o přijetí na druhý obor rozhoduje podle výsledků jednotných přijímacích zkoušek CERMAT.

Jestliže dítě dosáhne v přijímacích zkouškách bodového výsledku, který odpovídá rozpětí výsledků přijatých uchazečů s první prioritou na daném maturitním oboru, může být přijato i přesto, že tento obor má uvedený na druhém místě.

Tato kombinace tedy nemění základní logiku přijímacího řízení: rozhodující je reálná úroveň připravenosti k jednotným přijímacím zkouškám a práce s konkrétními bodovými výsledky.

KOMBINACE MATURITNÍCH A NEMATURITNÍCH OBORŮ

Při kombinaci maturitních a učebních oborů na přihlášce je klíčové ujasnit si, **co je skutečnou prioritou a jaké jsou reálné šance na přijetí** u jednotlivých variant.

Pokud je na prvním místě uveden učební obor, na který má žák podle dostupných informací vysokou pravděpodobnost přijetí (splňuje požadavky školy, kapacita oboru není přeplněná), přijetí na tento obor je velmi pravděpodobné. V takové situaci nedává smysl uvádět maturitní obory s jednotnou přijímací zkouškou na dalších místech, protože i když žák přijímačky napíše, jejich výsledek se už neuplatní.

Jiná situace nastává tehdy, pokud je i u prioritního učebního oboru výrazný převis uchazečů a přijetí v prvním kole není jisté. V takovém případě může volba maturitního oboru na dalších místech a příprava k jednotné přijímací zkoušce dávat smysl – jednak proto, že se žák může dostat i na maturitní obor, a zároveň proto, že v případě neúspěchu v prvním kole se lze do druhého kola hlásit na maturitní obory pouze tehdy, pokud žák jednotnou přijímací zkoušku v prvním kole psal.

I z tohoto důvodu je potřeba pořadí oborů promýšlet dopředu a v souvislostech, s ohledem na reálné statistiky, motivaci a schopnosti dítěte i skutečné šance na přijetí.

ROZUM A CIT PŘI VOLBĚ POŘADÍ ŠKOL

Aby se rozhodování neopíralo jen o dojmy, ani pouze o čísla, může pomoci [pracovní list Kritéria výběru oborů a škol](#), který spojuje oba tyto pohledy. Na začátku je vhodné si s dítětem sepsat kritéria, podle kterých budou jednotlivé školy a obory porovnávány. Pro rodiče to mohou být například náročnost studia, kvalita výuky, uplatnitelnost po škole nebo šance zvládnout maturitu. Pro dítě mohou být důležité jiné věci – prostředí školy, přístup učitelů, možnost zahraniční stáže, mimoškolní aktivity nebo prostě to, jak moc je pro něj škola „vysněná“.

Z těchto kritérií se vybere zhruba šest nejdůležitějších a každá zvažovaná varianta se podle nich ohodnotí na škále 1–5 podle toho, nakolik je dané kritérium splněno. Smysl má hodnotit i více variant oborů/škol, než kolik se nakonec uvádí na přihlášce.

Kritéria mohou zahrnovat jak odhad šancí na přijetí, tak vztah k oboru, sympatie ke škole i praktické okolnosti, jako je rozvrh, časová náročnost, dojíždění, finanční náklady, možnosti projektů, brigád nebo dalších aktivit. Čím konkrétnější kritéria, tím přehlednější výsledek. **Součet bodů na konci řádku ukáže celkové pořadí jednotlivých variant – od té, která vychází nejlépe, až po ty, které získaly nejméně bodů a na přihlášku se už nevejdou.**

Na úplný závěr je ale důležité udělat ještě jeden krok: zeptat se dítěte, zda se s výsledným pořadím ztotožňuje. Pokud s ním vnitřně nesouhlasí, stojí za to tomu věnovat pozornost a společně hledat důvody a **na přihlášce zvolit takové pořadí, které odpovídá logice a očekáváním od studia (kritériím), šancím na přijetí, ale i vnitřní motivaci žáka.**

Kritéria výběru škol a oborů

Vypiš obory a školy, mezi kterými se rozhoduješ. Můžeš to být širší nebo užší seznam. Pod tabulku vypiš 6 nejdůležitějších kritérií. Na škále od 1 do 5 ohodnoť každý obor postupně podle všech kritérií a na konci řádků zapiš součet získaných bodů, nakolik je tato podmínka splněná. V prvním sloupci přiřaď oboru s největším bodem číslo jedna a dále seřaď obory podle získaných bodů. Souhlasíš s tímto seřazením? Uprav číslování podle svých pocitů.

	Název oboru	1	2	3	4	5	6	Σ

Moje kritéria výběru

1.
2.
3.
4.
5.
6.